

Національний університет
«Одеська Юридична Академія»

Факультет прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)

Кафедра криміналістики, судових експертиз
та поліграфології

Національний центр судових експертиз
при Міністерстві юстиції
Республіки Молдова

Міжнародна громадська організація
«Конгрес Криміналістів»

Одеський науково-дослідний
Інститут судових експертиз
Міністерства юстиції України

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО:
ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ,
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ,
ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ»

м. Одеса

05 червня 2026 року

КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

5 червня 2026 р.

*Одеса
2026*

CRIMINALISTICS OF THE FUTURE: DIGITAL INNOVATIONS, ARTIFICIAL INTELLIGENCE, GLOBAL CHALLENGES AND THREATS

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

5 June 2026

*Odesa
2026*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 20 від 12 червня 2026 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №4 від 22 червня 2026 року)*

Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози: збірник матеріалів міжнар. наук.–практ. конф. (м. Одеса, 5 черв. 2026 р.) / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, В. Шепітько, Д. Колодін, А. Колодіна Л. Аркуша, та ін.]; Нац. ун–т «Одеська юридична академія», кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології; Національний центр судових експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдова; Одеський науково–дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України, Міжнародна громадська організація «Конгрес криміналістів». Одеса: НУ «ОЮА», 2026. 564 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково–практичної конференції «Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози», проведеної 5 червня 2026 року Національним університетом «Одеська юридична академія» за участю українських та іноземних науковців, судових експертів, представників правоохоронних органів, практиків, приватних експертів і здобувачів наукових ступенів. Матеріали присвячено криміналістичним інноваціям, цифровим технологіям, штучному інтелекту, розслідуванню злочинів у кіберпросторі, кримінально–правовим і кримінологічним викликам цифровізації, а також кримінально–процесуальним, оперативнорозшуковим та криміналістичним аспектам документування злочинів у цифровий час.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та дотримання принципів академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2026

© Автори статей, 2026

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 20, June, 12, 2026)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 4, June, 22, 2026)*

Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 5 June 2026) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, V. Shepitko, A. Kolodina, D. Kolodin, L. Arkusha, et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine; International Public Organization «Congress of Criminalists». Odesa: NU «OLA», 2026. 564 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats», held on 5 June 2026 by the National University «Odesa Law Academy». The conference brought together Ukrainian and foreign scholars, forensic experts, representatives of law enforcement agencies, practitioners, private experts and postgraduate researchers. The materials cover criminalistics innovations, digital technologies, artificial intelligence, expert support for justice, investigation of crimes in cyberspace, criminal law and criminological challenges of digitalization, as well as criminal procedure, operational–search and criminalistics aspects of documenting crimes in the digital age.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high–quality academic contributions and adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2026

© Authors of articles, 2026

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ПРОКУРАТУРИ ТА СЛІДСТВА
(КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ)
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ, СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ТА ПОЛІГРАФОЛОГІЇ
(м. Одеса, Україна)**

**NATIONAL UNIVERSITY «ODESA LAW ACADEMY»
FACULTY OF PROSECUTION AND INVESTIGATION
(CRIMINAL JUSTICE)
DEPARTMENT OF CRIMINALISTICS, FORENSIC EXAMINATIONS AND
POLYGRAPHOLOGY
(Odesa, Ukraine)**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ
РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА
(м. Кишинів, Республіка Молдова)
NATIONAL CENTRE OF JUDICIAL EXPERTISE
MINISTRY OF JUSTICE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
(Chişinău, Republic of Moldova)**

**ОДЕСЬКИЙ НАУКОВО–ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
(м. Одеса, Україна)
ODESA SCIENTIFIC RESEARCH INSTITUTE
OF FORENSIC EXAMINATIONS
MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE
(Odesa, Ukraine)**

**МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«КОНГРЕС КРИМІНАЛІСТІВ»
(Україна)
INTERNATIONAL PUBLIC ORGANIZATION
«CONGRESS OF CRIMINALISTS»
(Ukraine)**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Сергій КІВАЛОВ – Президент Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., академік;

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Мінас АРАКЕЛЯН – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Денис КОЛОДІН – декан факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Лариса АРКУША – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор.

СПІВОРГАНІЗАТОРИ:

Ольга КАТАРАГА – директор Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії, д.ю.н.;
Пьотр ПЄТКОВИЧ – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
Дмитро КІШКО – директор Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України;
Антоніна ЧЕРЕМНОВА – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
Валерій ШЕПІТЬКО – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Дар'я МІНЧЕНКО – начальник відділу міжнародних зв'язків Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Таїсія ІВАНІЙЧУК – директор наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія», к.біол.н.;
Сергій СТАРОДУБОВ – декан факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Богдан ФАСІЙ – декан факультету судового та міжнародного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Євген ХИЖНЯК – декан факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент

- Віктор ЦИТРЯК** – заступник декана факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ГОЛОВА РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Вікторія ГРИНЕВИЧ** – в.о. директора Центру поліграфологічних досліджень та тестування, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Ірина ПИШНЕНКО** – провідний фахівець відділу ліцензування, акредитації та забезпечення якості освіти, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК / УКЛАДАЧІ:

- Лариса АРКУША** – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
- Антоніна ЧЕРЕМНОВА** – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
- Пьотр ПЕТКОВИЧ** – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
- Валерій ШЕПІТЬКО** – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ТІЩЕНКО Валерій, БЄЛІК Лариса.....	504
СЛІДЧА СИТУАЦІЯ ЯК ОСНОВА ТАКТИЧНИХ І СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ	
ТОРБАС Олександр.....	509
ДО ПОНЯТТЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	
ФЕДОРОВ Владислав.....	512
ОБСТАНОВКА ВЧИНЕННЯ РОЗБІЙНИХ НАПАДІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ У ВОЄННИЙ ТА ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД	
ФЕДОРЧУК Олександр.....	516
КОРЕЛЯЦІЙНІ ЗАЛЕЖНОСТІ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ ТА ВПЛИВ ЇХ ПІЗНАННЯ НА ПРОЦЕС РОЗСЛІДУВАННЯ	
ХИЖНЯК Євген.....	521
СУТНІСТЬ КООРДИНАЦІЇ ТА ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ З РІЗНИМИ СУБ'ЄКТАМИ ПІД ЧАС ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЗА ФАКТОМ ВЧИНЕННЯ УМИСНИХ ВБИВСТВ	
ЧИГРИНА Галина.....	526
КЛЮЧОВІ ФОРМИ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО СУПРОВОДУ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	
ЧПКО Наталія.....	531
СУЧАСНЕ ШАХРАЙСТВО У СФЕРІ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ	
ЧЕРНИШ Юрій.....	536
ТИПОВІ СИТУАЦІЇ ПОДАЛЬШОГО ЕТАПУ РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ	
ЧУМАК Сергій.....	539
ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУДОВОЇ ФОТОГРАФІЇ У ЗБИРАННІ ДОКАЗІВ	
ШЕРЕМЕТОВ Сергій.....	543
КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НДУСЕ ЯК СКЛАДОВА ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ У ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ	
ШЕРШЕНЬКОВА Вікторія.....	555
ЗБІР ДОКАЗІВ СТОСОВНО ВІЙСЬКОВИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	

ЯЦКЕВИЧ Руслан.....	559
СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ПРОТИДІЮ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ	

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.33580>

Торбас Олександр

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри кримінального процесу
Національного університету «Одеська юридична академія»,
м. Одеса, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1465-4238>
e-mail: torbas.oleksandr@gmail.com*

ДО ПОНЯТТЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

У тезах досліджено сучасні підходи до розуміння поняття електронних доказів у кримінальному процесі та проаналізовано основні наукові позиції щодо визначення їх правової природи. Зроблено висновок, що основні проблеми використання електронних доказів у кримінальному провадженні пов'язані не стільки з відсутністю законодавчого визначення цього поняття, скільки зі складністю їх належної фіксації, збереження та подальшого процесуального використання.

Ключові слова: кримінальний процес, докази, доказування, електронні докази

Torbas Oleksandr

*Doctor of Law, Professor,
Head of the Department of Criminal Procedure at
National University «Odesa Law Academy»,
Odesa, Ukraine*

THE CONCEPT OF ELECTRONIC EVIDENCE IN CRIMINAL PROCEDURE

The theses examine modern approaches to understanding the concept of electronic evidence in criminal procedure and analyze the main scientific positions regarding the determination of its legal nature. It is concluded that the main problems associated with the use of electronic evidence in criminal proceedings are related not so much to the absence of a legislative definition of this concept as to the difficulties of its proper collection, preservation, and further procedural use.

Keywords: criminal procedure, evidence, proving, electronic evidence.

Стрімкий розвиток інформаційних технологій та цифровізація суспільних відносин зумовили суттєве зростання ролі електронної інформації у кримінальному провадженні. Сьогодні значна частина відомостей, які можуть мати доказове значення, створюється, передається та зберігається в електронній

формі – у мобільних телефонах, комп'ютерах, хмарних сервісах, месенджерах та інших цифрових системах. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває питання визначення правової природи електронних доказів, їх місця у системі доказування та особливостей використання у кримінальному процесі. Так, КПК України лишається єдиним процесуальним кодексом, який не містить поняття «електронні докази», а всі відомості, які можуть мати доказове значення та які перебувають у цифровому вигляді, будуть оцінюватись як «типові» джерела доказів, які передбачені ст. 84 КПК України. У зв'язку з цим особлива увага практиків приділяється науковим дослідженням сутності поняття «електронні докази» у кримінальному провадженні.

Варто зауважити, що вчені досить активно досліджували це питання. Так, електронні докази розглядають як «інформацію, що зберігається в електронному вигляді на будь–яких типах електронних носіїв, в електронних пристроях чи електронних інформаційних системах та відповідає вимогам ст. 84 КПК України» [1, с. 112]; «дані про обставини, що мають значення для кримінального провадження й існують у нематеріальному вигляді в межах технічного носія чи каналу зв'язку та сприйняття і дослідження яких можливе за допомогою технічних засобів і програмного забезпечення» [2, с. 211] тощо. О.Г. Козицька зробила висновок, що «за своєю суттю електронний доказ є цифровим об'єктом, який був засобом чи знаряддям вчинення кримінального правопорушення, зберіг електронно–цифрові сліди кримінального правопорушення, був предметом або об'єктом вчинення кримінального правопорушення або містить інші відомості, які можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюються під час кримінального провадження» [3, с. 420].

Також вчена зазначає, що за своєю природою електронний доказ являє собою цифровий об'єкт, який може виконувати різні функції у механізмі кримінального правопорушення. Зокрема, він може виступати засобом або знаряддям його вчинення (наприклад, шкідливе програмне забезпечення, використане для несанкціонованого доступу до інформації, чи телеграм–канал, створений з метою збуту наркотичних засобів тощо). Крім того, електронний доказ може містити електронно–цифрові сліди кримінального правопорушення, зокрема відеозаписи з камер спостереження із зафіксованим зображенням правопорушника, метадані щодо часу входу конкретного користувача до автоматизованої системи, інформацію про електронні перекази коштів, переданих як неправомірна вигода, та інші подібні відомості. Також цифровий об'єкт може бути предметом кримінального правопорушення (наприклад, вебсайт із порнографічними матеріалами) або об'єктом кримінально протиправного посягання, як–от незаконно поширюваний у мережі Інтернет об'єкт авторського права чи викрадена криптовалюта. Окрім цього, електронні докази можуть містити іншу інформацію, здатну підтверджувати факти та обставини, що мають

значення для кримінального провадження, зокрема характеризувати особу обвинуваченого через відомості, розміщені у соціальних мережах [3, с. 420].

Не можна стверджувати, що не були зроблені спроби ввести поняття «електронний доказ» до КПК України [4], проте КПК і досі лишається єдиним процесуальним кодексом, в якому законодавчо не закріплено дане поняття. Значна кількість і практиків, і вчених стверджує, що такі зміни мають бути введені максимально оперативно, адже це значно ускладнює процес доказування щодо кримінальних правопорушень, які вчиняються, наприклад, у кіберпросторі. В той же час більш виваженою виглядає позиція, відповідно до якої введення в КПК даного терміну не вирішить основні проблеми, які виникають під час використання таких відомостей. Основна складність виникає не у розумінні, а у фіксації та подальшому використанні таких доказів. Наприклад, фактично єдиним способом фіксації відомостей, отриманих з відкритих джерел, досі лишається складання протоколу огляду веб-сайтів, що вимагає від слідчого виконати багато паперової роботи лише для того, щоб зберегти відео або фото з відкритих джерел на фізичний носій. Тому основний напрям вдосконалення має бути направлений не стільки на визначення сутності даного поняття (хоча применшувати значення цього питання теж не варто), скільки на забезпечення законного і одночасно з цим легкого способу фіксації та використання електронних доказів.

Перелік використаних джерел:

1. Столітній А.В., Каланча І.Г. Формування інституту електронних доказів у кримінальному процесі України. Проблеми законності. 2019. Вип. 146. С. 179–191.
2. Сіренко О.В. Електронні докази у кримінальному провадженні. Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика). 2019. Вип. 14. С. 208–212.
3. Козицька О.Г. Щодо поняття електронних доказів у кримінальному провадженні. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 8. С. 418–421.
4. Проект Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю та використання електронних доказів від 01.09.2020 р. № 4004. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=6977